

1.2 Europæiske standarder og retningslinier for kvalitetssikring

Akkreditering anvendes internationalt til at sikre og dokumentere kvalitet af videregående uddannelser. Som følge af forskellige uddannelsesstraditioner, herunder finansiering og styring af videregående uddannelsesinstitutioner, tilpasses nationale akkrediteringsmodeller de hjemlige uddannelsesforhold. I USA og Canada, hvor mange videregående uddannelsesinstitutioner er private, og uddannelserne er fuldt eller delvis brugerfinansierede, er der ikke etableret nationale akkrediteringsordninger. Derimod er akkreditering forankret regionalt eller i professionelle organisationer, så som ingeniør- og lægeorganisationer.

I Europa er akkrediteringsmodellerne tilpasset den europæiske uddannelsesstradition med offentligt finansierede og centralt styrede uddannelser. Flere europæiske lande har allerede indført nationale akkrediteringsmodeller. Det drejer sig blandt andet om Nederland, Tyskland, Schweiz, Polen, Norge, Østrig og Spanien.

Kvalitetssikring, herunder akkreditering, indgår som et vigtigt element i Bologna-processen for videregående uddannelser i 45 europæiske lande. På baggrund af ENQA-rapporten "Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area" tiltrådte ministrene fra 45 europæiske lande i 2005 fælles standarder og retningslinier for kvalitetssikring, herunder akkreditering, i Europa. De 45 lande har til hensigt at anvende rapportens standarder og retningslinier.

Det er forventningen, at de europæiske ministre ved den kommende ministerkonference i London i 2007 tiltræder etableringen af et europæisk register for kvalitetssikringsorganer, herunder akkrediteringsinstitutioner. Formålet med registret er at skabe gennemsigtighed og sammenlignelighed omkring kvalitetssikring af videregående uddannelse i Europa. Nationale kvalitetssikringsorganer, som er blevet eksternt vurderet, og som lever op til de europæiske standarder og retningslinier, kan blive optaget i registret.

Flere lande uden for Europa, blandt andet i Asien, Sydamerika og Afrika, har vist stor interesse for Bologna-processen og for den europæiske udvikling inden for det videregående uddannelsesområde, herunder udvikling af kvalitetssikringsprocedurer.

1.3 Den eksisterende ordning for kvalitetssikring af danske uddannelser

Det danske system for kvalitetssikring af uddannelser følger ikke fuldt ud de fælles europæiske standarder for kvalitetssikring. OECD anbefalede da således

også i 2005 i sin evaluering af det danske universitets-system, at kvalitetssikringen af danske universitetsuddannelser blev styrket på en række områder.

I forbindelse med Globaliseringsrådets arbejde blev denne problemstilling yderligere belyst. Det danske kvalitetssikringssystem sikrer ikke regelmæssige og gentagne evalueringer af alle uddannelser, og institutionerne er ikke forpligtede til systematisk opfølgning. Endvidere har institutionerne ikke i tilstrækkelig omfang implementeret sammenhængende og systematiske systemer til sikring af kvaliteten af deres virksomhed.

Gældende procedurer medfører derfor, at der ikke forekommer umiddelbart tilgængelige vurderinger og sammenligninger af danske videregående uddannelser baseret på internationale standarder. Det er derfor heller ikke umiddelbart muligt for danske og udenlandske studerende at vurdere kvaliteten af danske videregående uddannelser og for uddannelsesinstitutionerne at dokumentere deres kvalitet.

Den nuværende ministerielle godkendelse af nye uddannelser fokuserer primært på legalitetskontrol og uddannelsernes arbejdsmarkedsrelevans.

For at sikre at danske uddannelser lever op til samfundets krav om kvalitet og relevans, er der behov for at etablere et effektivt godkendelsessystem, som imødekommer behovet for hurtigt at kunne oprette nye uddannelser, og som samtidig lukker uddannelser, der ikke har den fornødne kvalitet og relevans.

2. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget oprettes en akkrediteringsinstitution bestående af et akkrediteringsråd og to sekretariater. Akkrediteringsrådet skal akkreditere nye heltidsuddannelser og deltidsuddannelser og eksisterende heltids- og deltidsuddannelser for givne perioder, hvorefter de skal akkrediteres på ny. Rådet skal således kontrollere og dokumentere kvaliteten og relevansen af videregående uddannelser i Danmark. I løbet af 2007 skal rådet have en plan for, hvilke uddannelser der skal akkrediteres på videnskabsministerens område. Undervisningsministeren og kulturministeren fastsætter i samarbejde med rådet en plan for akkreditering af videregående uddannelser på hver deres område. Det antages, at en akkrediteringsproces tager ca. et halvt år for eksisterende uddannelser, og at en akkreditering af nye uddannelser tager ca. tre måneder.

Det har under udarbejdelsen af lovforslaget været foreslået, at også udenlandske og private danske uddannelsesinstitutioner skulle have mulighed for at få uddannelser, der svarer til de danske universitetsuddannelser, akkrediteret af Akkrediteringsrådet. Be-